

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZŁUCHOWIE ZA 2018 ROK**

Człuchów 2019

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. Struktura Organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	4
2. Pomoc społeczna i jej realizacja.....	6
3. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	13
4. Świadczenia rodzinne i ich realizacja	17
5. Fundusz alimentacyjny.....	19
6. Program „Rodzina 500+”	20
7. Sprawy administracyjne i gospodarcze.....	21
8. Inne zadania.....	22
Zakończenie.....	25

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Miejskiej Człuchów. Działa na podstawie: Uchwały Rady Miasta Człuchów Nr VIII/57/95 z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie, Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej Nr XLVIII/343/2014 z dnia 28 maja 2014 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 0050.78.2018 Burmistrza Miasta Człuchowa z dnia 5 września 2018 r., pozostałych przepisów wewnętrznych MOPS, aktów prawa miejscowego: Uchwał Rady Miejskiej oraz zarządzeń Burmistrza Miasta.

Ośrodek działa m.in. na podstawie następujących ustaw:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zmianami).
2. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zmianami).
3. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zmianami).
4. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zmianami).
5. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zmianami).
6. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778).
7. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zmianami).
8. Ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zmianami).
9. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zmianami).
10. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 554 ze zmianami).
11. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 ze zmianami).
12. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zmianami).
13. Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007).
14. Ustawy z 24 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami).
15. Ustawy z 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (j.t. Dz. U. z 2017 poz. 1832 ze zmianami).
16. Ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zmianami).
17. Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061).
18. Innych aktów prawnych dotyczących jego działalności.

W 2018 r. Ośrodek dysponował budżetem w wys. 17.685.435,58 zł

z czego:

1) ze środków budżetu miasta	2.286.735,21 zł
2) z budżetu państwa	15.398.700,37 zł
- na pomoc społeczną	3.581.070,45 zł;
- na świadczenia rodzinne i inne	14.104.365,13 zł

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Człuchowie w roku 2018:

1. Dział Pomocy Środowiskowej:
zatrudnienie obejmowało łącznie 11 pracowników (11 et.) w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 4 starszych specjalistów pracy socjalnej,
 - 2 specjalistów pracy socjalnej,
 - 1 pracownik socjalny,
 - 1 aspirant pracy socjalnej,
 - 2 asystentki rodziny.
2. Dział Usług Opiekuńczych:
zatrudnienie obejmowało łącznie 20 pracowników (15 et. i 5 u-z) w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 11 opiekunek,
 - 3 opiekunki specjalistyczne (2 pielęgniarki, pracownik socjalny),
 - ponadto na umowę zlecenie - 2 pedagogów i 3 opiekunki.
3. Dział Świadczeń Rodzinnych:
zatrudnienie obejmowało łącznie 7 pracowników w tym:
 - 1 kierownik działu,
 - 4 inspektorów ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
 - 2 pomoc administracyjna (1 et. , 1 u-z).
4. Dział Pomocy Instytucjonalnej
zatrudnienie obejmowało łącznie 4 pracowników (4 u-z) w tym:
 - opiekunów (Noclegownia),
 - opiekun/wolontariusz (Noclegownia – 2 osoby),

- osoba obsługująca Punkt przyjmowania i wydawania odzieży/wolontariat
5. Dział Finansowo-Kadrowy
zatrudnienie obejmowało łącznie 6 pracowników (5 et. i 1 u-z) w tym:
- główna księgową,
 - starszy referent ds. ekonomicznych,
 - referent ds. ekonomicznych ,
 - pracownik kadr, sekretariatu,
 - robotnik gospodarczy,
 - informatyk (umowa-zlecenie).
6. Ponadto:
- osoba zatrudniona przy dystrybucji żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa – (u-z),
 - inne gospodarze – 2 (u-z).
7. Radca prawny (usługa),
8. Inspektor Ochrony Danych osobowych (u-z).
9. Dyrektor – 1 etat.

W celu realizacji zadań w 2018 r. MOPS zatrudniał:

- etaty – 38 i umowy zlecenia – 16 w MOPS.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku to wyspecjalizowana kadra posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka biorą udział w szkoleniach i spotkaniach dotyczących pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, realizacji projektów oraz innych kwestii niezbędnych dla prawidłowej realizacji zadań.

II. POMOC SPOŁECZNA I JEJ REALIZACJA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W roku 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie otrzymał i wydał w ramach zadań własnych i zleconych kwotę 3.581.070,45 zł

w tym:

ze środków własnych gminy	2.286.735,21 zł
ze środków budżetu państwa	1.294.335,24 zł

I. Świadczenia pieniężne pomocy społecznej:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie

1. Zasiłek stały.

Jest zadaniem własnym obligatoryjnym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 634 zł, od X 701 zł, lub osoby w rodzinie - 514 zł, od X 528 zł. Minimalna wysokość 30 zł, maksymalna 604 zł, od X 634 zł.

Z tej formy pomocy w roku 2018 skorzystało:

105 osób na łączną kwotę 513.477 zł (100% środki z budżetu państwa)
– średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wyniosła 488 zł
(1.052 świadczenia).

2. Zasiłek okresowy.

Jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Wysokość zasiłku ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny z tym, że kwoty te w 2018 r. nie mogły być niższe niż:

- 50% różnicy w przypadku rodzin i osób samotnych.

W 2018 r. na pomoc w formie zasiłków okresowych wydatkowanych zostało łącznie 183.517 zł z czego kwota 183.310 zł to dotacja z budżetu państwa, natomiast pozostałe 207 zł stanowiły środki własne.

Zasiłki okresowe zostały wypłacone 135 osobom i rodzinom. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 297 zł (618 świadczeń).

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Jest zadaniem własnym gminy. Przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2018 r. zasiłki celowe zostały przyznane 212 osobom i rodzinom na łączną kwotę 104.573 zł, w tym 7 rodzinom przyznano specjalny zasiłek celowy. Średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła 90 zł (1152 świadczenia).

4. Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie – w roku 2018 nie wpłynął żaden wniosek dot. przyznania tej formy pomocy.

II. Świadczenia niepieniężne – należą do nich:

- praca socjalna
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenie społeczne
- pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze
- mieszkania chronione
- pobyt w domu pomocy społecznej
- ośrodki wsparcia

1. Praca socjalna.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polega między innymi na:

- prowadzeniu kontraktów socjalnych,
- motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego,
- pomocy terapeutycznej - kierowaniu do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zachęcaniu osób do uczestnictwa w różnych grupach samopomocowych,
- załatwianiu spraw życiowych klientów szczególnie niezaradnych życiowo,
- podejmowaniu działań dot. uzyskania alimentów (poradnictwo, pisanie pozwów),
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu bezpłatnych porad z zakresu prawa, bezpłatnych konsultacji psychologicznych,
- udzielaniu poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych,
- udzielanie pomocy w uzyskiwaniu środków finansowych i ich racjonalnym gospodarowaniu,
- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, świadczeń wyjątkowych itp.,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, zakładem karnym, grupami samopomocowymi, lekarzami, pielęgniarkami itp.,
- udzielaniu poradnictwa z zakresu przeciwdziałania bezdomności.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

W 2018 r. udzieliliśmy pomocy w formie:

- czysta praca socjalna - 16 osób,
- kontrakty socjalne – 42
- poradnictwo specjalistyczne - 0
- interwencja kryzysowa - 1

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Przysługują osobom objętym pomocą w formie zasiłków stałych i nieubezpieczonym z innego tytułu.

W roku 2018 opłacaliśmy składki zdrowotne za 99 osób na łączną kwotę 44.545 zł.

3. Składki na ubezpieczenie społeczne.

Są opłacane za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny, jeżeli jej dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 792 zł) i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu lub rentowemu z innych tytułów bądź nie otrzymuje renty lub emerytury.

W roku 2018 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

4. Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym.

W roku 2018 nie złożono żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

5. Sprawienie pogrzebu.

W roku 2018 pokryliśmy koszty sprawienia 1 pogrzebu na kwotę 3.029 zł.

6. Schronienie.

Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych jest zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym. Zadanie to realizujemy poprzez udzielanie schronienia w Noclegowni naszego Ośrodka. Noclegownia zapewnia bezpieczny nocleg i środki czystości. Osoby bezdomne korzystają również z pomocy w formie pracy socjalnej.

W 2018 roku z Noclegowni skorzystały **24 osoby** bezdomne.

Koszt prowadzenia placówki w roku 2018 wyniósł **80.389 zł.**

Ponadto w roku 2018 pokryliśmy koszt pobytu w schronisku dla osób bezdomnych 1 osoby (osoba po amputacji nogi) – 24.243 zł.

8. Posilek.

W 2018 r. realizowaliśmy Rządowy Program „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”. W ramach programu objęliśmy pomocą w formie dożywiania dzieci od 0 – 7 lat, dzieci i młodzież szkolną, osoby chore, niepełnosprawne i ubogie. Łącznie programem dożywiania objęliśmy 451 osób, z czego:

1) świadczenie celowe rzeczowe na dożywianie otrzymały 233 rodziny na łączną kwotę 238.250 zł, średnia wartość świadczenia wyniosła 182 zł (1.305 świadczeń),

2) pomoc w formie obiadów – 84 osoby:

- obiady dla dzieci do 7 r. życia – 10 dzieci

- obiady dla uczniów: 32 dzieci,

- obiady dla dorosłych: 44 osoby,

na łączną kwotę 91.131 zł,

3) pozostałe osoby (dzieci w internatach, dożywianie z art. 6a, obiady z częściową odpłatnością – 2169 świadczenia na kwotę 14.087 zł.

Pomoc w formie dożywiania w ramach Programu przyznana została w 2018 r. na łączną kwotę 329.381 zł (w tym z budżetu państwa 253.000 zł, natomiast 76.381 zł ze środków własnych).

9. Niezbędne ubranie.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez:

- udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego na częściowe pokrycie kosztów zakupu odzieży – w 2018 r. wypłaciliśmy 340 zasiłków na łączną kwotę 17.000 zł (kwota ta została ujęta w pkt 3 –zasiłek celowy),
- możliwość skorzystania z odzieży używanej, która jest dostępna w punkcie przyjmowania i wydawania odzieży oraz sprzętu agd.

10. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2018 r. zarówno usługi opiekuńcze jak i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania w 100 środowiskach z czego 6 środowisk korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Wszystkie osoby, którym przyznano usługi opiekuńcze są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym.

W zależności od posiadanych dochodów osoby te ponoszą częściową odpłatność za świadczone usługi. Szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określa uchwała Rady Miasta Nr LXVIII/380/2010 z 9 listopada 2010 r. W 2018 r. pobrano odpłatność z tyt. usług opiekuńczych w wys. 100.453,22 zł oraz odpłatność za usługi specjalistyczne w wys. 15.824,48 zł – środki zostały przekazane do Urzędu Miejskiego. Na realizację usług opiekuńczych w roku 2018 wydaliśmy łącznie kwotę 641.692,68 zł (437.055,55 zł ze środków własnych gminy i 150.093,13 zł ze środków budżetu państwa oraz 54.544 zł w ramach realizacji Programu „Opieka 75+”, w tym 27.272 zł z budżetu państwa i 27.272 wkład własny miasta) .

11. Mieszkania chronione – nie posiadamy mieszkań chronionych.

12. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Od 2004 r. obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniiec domu (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Od 2015 r. rodzina wnosi opłatę w przypadku posiadania dochodów wyższych niż 1.542 zł na osobę w rodzinie (od X 2018 1584 zł) i 1.902 zł na osobę samotną (od X 2018 2103 zł). Kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 1.542 zł na osobę w rodzinie (od X 2018 1584 zł) i 1.902 zł w przypadku osoby samotnej (od X 2018 2103 zł). Tak więc w praktyce główny ciężar ponoszenia odpłatności spoczywa na gminie.

W 2018 r. ponieśliśmy odpłatność za 9 osób w łącznej wysokości 295.065 zł.

13. Ośrodki wsparcia.

W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził następujące ośrodki wsparcia:

1. Noclegownia dla osób bezdomnych.

Noclegownia. Powstała w 2001 r. i zapewnia schronienie dla 10 osób bezdomnych, z możliwością zwiększenia liczby miejsc w przypadku takiej potrzeby. Placówka jest czynna przez cały rok, w godzinach:

- w okresie od 1 października do 31 marca od 18⁰⁰ do 8⁰⁰ rano,
- w okresie od 1 kwietnia do 30 września od 20⁰⁰ do 8⁰⁰ rano,
- w dniach 24, 25, 26 grudnia – całą dobę,

- w dniu 1 stycznia – całą dobę,
- w pierwszy i drugi dzień Świąt Wielkanocnych – całą dobę.

Osoby przebywające w noclegowni korzystały również z jednego gorącego posiłku dziennie, który otrzymywały w ramach Rządowego Programu „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania” i środków czystości. Wszyscy objęci byli pomocą pracownika socjalnego. Bezpośredni nadzór sprawowało 4 opiekunów. Koszt prowadzenia Noclegowni został wykazany w pkt 7 – schronienie.

W ramach pozostałej działalności:

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży oraz Sprzętu AGD.

Z dniem 1 kwietnia 2018 r. Punkt przestał działać w strukturze MOPS – jego prowadzenie przejęło Koło Człuchowskie Towarzystwa Pomocy im.św. Brata Alberta.

III. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Od lat prowadzimy ścisłą współpracę z PCPR będącym, podobnie jak nasz Ośrodek, jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Dotyczy ona między innymi ustalania stopni niepełnosprawności i zaliczania do osób niepełnosprawnych, udzielania informacji o turnusach rehabilitacyjnych, warunkach otrzymania pomocy dla osób niepełnosprawnych ze środków PERON oraz świadczeniu pomocy dla dziecka i rodziny. Od 2012 r. współpracujemy również w zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Bardzo ważna jest dla nas możliwość korzystania z wszechstronnej pomocy kierownika PCPR.

Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Człuchowie. ŚDS to nowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej – ośrodek wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. ŚDS jest bardzo ważnym narzędziem w pracy socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Pracownicy socjalni rozpoznają potrzeby dotyczące korzystania z placówki, przeprowadzają w tym zakresie wywiady środowiskowe oraz prowadzą postępowanie administracyjne w sprawie skierowania do ŚDS.

Współpraca z Urzędem Miasta. Dotyczy pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych Klientów. Są to sprawy dotyczące przydziału mieszkań z zasobów gminy, załatwiania dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, kwestii związanych z podatkami, wyrabianiem dokumentów. Korzystamy również ze wsparcia w sprawach budowlano-remontowych oraz ochrony środowiska. Szczególnie ważna jest dla nas współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której na bieżąco kierujemy wnioski o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu oraz współdziałamy w zakresie przeciwdziałania przemocy. Od 2015 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansuje koszt zatrudnienia wychowawców w Świetlicy dla dzieci i młodzieży – placówce wsparcia dziennego MOPS przy ul. Słowackiego 3B.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy. Dzięki współpracy z PUP posiadamy lepszy dostęp do informacji dotyczących organizowanych programów aktywizacji i szkoleń osób bezrobotnych oraz oferowanych miejsc pracy. Prowadzimy także współpracę w zakresie aktywizacji dłużników alimentacyjnych.

Współpraca z Sądem Rejonowym. Dotyczy ona podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin z problemami. Polegają one na informowaniu

o niepokojących sytuacjach w rodzinach stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego funkcjonowania. Szczególnie ważna jest dla nas kwestia zaniedbań i przemocy w rodzinach z małoletnimi dziećmi. Ważnym elementem współpracy jest utrzymywanie bieżących kontaktów z kuratorami sądowymi.

Współpraca z Powiatową Komendą Policji. Polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach i miejscach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa zarówno dla osób w nich przebywających jak i z najbliższego otoczenia. Podejmujemy interwencje podczas których, pracownik socjalny wspólnie z dzielnicowym odwiedzają zagrożone środowiska w celu rozwiązywania występujących problemów. Działania te, mają na celu skuteczniejszą pomoc osobom i rodzinom, zapobieganie przemocy, pozwalają na lepszą diagnozę środowisk. Ponadto uzyskujemy informacje stanowiące podstawę do wstrzymania lub ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej. Prowadzimy też bardzo ścisłą współpracę w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Współpraca ze szkołami. Ze względu na pracę z rodziną niezbędne jest dla nas utrzymanie stałego kontaktu z pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół. Dzięki wzajemnej wymianie informacji możemy lepiej rozpoznać problemy rodzin korzystających z naszej pomocy. Nasza współpraca dotyczy również kwestii związanych z dożywianiem uczniów.

Współpraca z Pomorskim Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności jest płaszczyzną współpracy ponad dwudziestu organizacji pozarządowych oraz instytucji sektora publicznego w sferze problemu bezdomności. Podmioty zrzeszone w Pomorskim Forum współpracują na mocy Porozumienia o Współdziałaniu podpisanego 11 września 2001 roku, sygnowanego przez ówczesną sekretarz stanu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Joannę Staręgę-Piasek. Obecnie Forum reprezentowane jest przez Fundację Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w miarę możliwości uczestniczy w działaniach Forum.

Partnerstwo PCPR i Ośrodków Pomocy z terenu powiatu człuchowskiego. Umowa partnerska zawarta 16 listopada 2009 r. dot. wspólnego działania na rzecz podnoszenia jakości pracy PCPR i OPS działających na terenie powiatu. Cel partnerstwa realizowany jest poprzez: podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia klientów pomocy społecznej, wymianę doświadczeń poprzez cykliczne spotkania partnerów, pozyskiwanie środków finansowych na realizację celów partnerstwa. Nawiązujemy współpracę z instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu i województwa, której celem jest zmniejszenie biurokracji związanej z załatwianiem spraw przez klientów objętych pomocą społeczną oraz udzielanie im stosownej pomocy. Nawiązaliśmy bliskie kontakty

z organizacjami pozarządowymi, z którymi wspólnie podejmujemy działania dot. pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki działalności porozumienia wypracowaliśmy model bliskiej współpracy nie tylko pomiędzy Ośrodkami Pomocy Społecznej ale też innymi instytucjami i organizacjami z terenu naszego powiatu dzięki czemu bez zbędnych formalności jesteśmy w stanie załatwiać sprawy naszych klientów. Porozumienie stanowi też platformę wymiany doświadczenia w zakresie obowiązujących przepisów, ich interpretacji i stosowania. Wspólnie podejmujemy ważne dla nas tematy dot. naszej pracy i odpowiedzialności.

W ramach swojej działalności prowadzimy także współpracę z innymi instytucjami takimi jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Szpital, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Poradnie Lekarskie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Skarbowy itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

1. Współpraca z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie od 2001 roku prowadzi współpracę z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – Kołem Gdańskim. Efektem współdziałania było powołanie w październiku 2002 roku Człuchowskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta. Organizacja ta jest stowarzyszeniem, którego celem działania jest niesienie pomocy osobom bezdomnym i ubogim w duchu patrona, św. Brata Alberta. Koło prowadzi ścisłą współpracę z Ośrodkiem, która polega na:

- 1) wspólnym prowadzeniu Noclegowni,
- 2) prowadzeniu Centrum Wolontariatu,
- 3) prowadzeniu łaźni i pralni dla osób bezdomnych pozostających poza Noclegownią,
- 4) organizujemy też obchody Uroczystego Dnia Wolontariusza,
- 5) oraz Spotkania Wigilijne na rynku Człuchowa,

Współpraca z Kołem Człuchowskim jest dla MOPS bardzo ważna ponieważ Koło posiada prawo ubiegania się o granty przeznaczone dla organizacji pozarządowych ze środków finansowych Wojewody i Ministerstwa Polityki Społecznej w ramach programu Bezdomność. Pozyskane przez Koło środki przeznaczone są na wsparcie działalności Noclegowni, prowadzenie łaźni i pralni dla bezdomnych pozostających poza noclegownią, działalność centrum wolontariatu oraz inną działalność skierowaną na pomoc osobom bezdomnym i ubogim.

- **Współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Hospicjum w Człuchowie.**

Od 2010 roku współpracujemy ze stowarzyszeniem, które przeznacza środki finansowe na pomoc dla osób chorych na raka – mieszkańców powiatu człuchowskiego. Pracownicy Ośrodków

Pomocy Społecznej z terenu całego powiatu - przygotowują niezbędną dokumentację, na podstawie której przyznawana jest pomoc finansowa na pokrycie wydatków związanych z leczeniem. W okresie od 2010 roku z tej formy pomocy w całym powiecie człuchowskim skorzystały 347 osoby na łączną kwotę 377.700 zł. Natomiast w 2018 roku pozytywnie rozpatrzono 94 wnioski o pomoc finansową na łączną kwotę 90.400 zł.

- **Współpraca z Zarządem Rejonowym PCK w Człuchowie.**

Bardzo ważna jest dla nas współpraca z PCK w zakresie dystrybucji żywności z Unijnego Programu PAED. Żywność ta jest przywożona i wydawana przez członków i wolontariuszy Zarządu Rejonowego PCK, a korzystają z niej osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej zakwalifikowane do tej pomocy przez pracowników socjalnych naszego ośrodka.

Do tej formy pomocy zakwalifikowaliśmy w 2018 r. 394 osoby.

- **Współpraca z Caritas Diecezjalnym.**

W 2018 r. wspólnie z Caritas, została przeprowadzona zbiórka żywności dla osób ubogich. Zbiórka odbyła się przed Świątami Wielkanocnymi i Bożym Narodzeniem. Łącznie zebrano żywność o wartości 4.932,92 zł (Wielkanoc - 2.117,54 zł, z której przygotowano 85 paczek żywnościowych oraz Boże Narodzenie – 2.815,38 zł, z której przygotowano 105 paczek). Paczki zostały przekazane najbardziej potrzebującym osobom i rodzinom, które korzystają z pomocy MOPS.

- **Współpraca z Ochotniczym Hufcem Pracy – Punkt Pośrednictwa Pracy w Człuchowie.**

Współpraca dotyczy wymiany informacji oraz wsparcia w działaniach zmierzających do usamodzielnienia osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej i OHP.

- **Współpraca ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.**

Dzięki tej współpracy mamy możliwość korzystania z bezpłatnych szkoleń, na które kierujemy osoby korzystające ze wsparcia MOPS.

- **Współpraca z Doradztwem Inwestycyjnym EUROPEJCZYK – realizacja projektu skierowanego do osób nieaktywnych zawodowo – skierowaliśmy 11 osób, z których zakwalifikowało się 8 osób.**

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Z dniem 1 maja 2004 r. wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych. Określają go przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Budżet przeznaczony na realizację świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w 2018 r. wyniósł: **5.892.723,18 zł.**

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, w której dochód netto na osobę nie przekracza 674 zł lub 764 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3) świadczenia opiekuńcze, do których należą zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Przysługują na: dziecko do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługiwał:

- w wys. 95 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- w wys. 124 zł na dziecko powyżej 5 lat do ukończenia lat 18,
- w wys. 135 zł na każde dziecko powyżej 18 roku życia.

Dodatki do zasiłków rodzinnych.

Osobom posiadającym prawo do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

W 2018 r. zrealizowaliśmy łącznie 12589 świadczeń na kwotę 1.458.066,71 zł (zasiłki rodzinne i dodatki).

2. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia – w 2018 r. wypłaciliśmy 109 świadczeń na kwotę 109.000 zł.

3. Świadczenia opiekuńcze.

1) zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się go w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia jeśli posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Zasiłek przysługuje bez względu na dochód.

W 2018 r. wypłaciliśmy 10.621 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 1.678.172 zł.

2) świadczenia pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się matce, ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu, lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2018 r. wynosiła 1.477 zł.

W 2018 r. świadczenia pielęgnacyjne wypłaciliśmy w ilości 1.035 świadczeń na łączną kwotę 1.516.502 zł.

3) specjalny zasiłek opiekuńczy:

Jest to świadczenie, które przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby

w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (764 zł na osobę). **W 2018 r. specjalny zasiłek opiekuńczy wypłaciliśmy w ilości 204 świadczeń na łączną kwotę 107.730 zł.**

4) świadczenie rodzicielskie:

Przysługuje matce lub ojcu dziecka lub opiekunowi faktycznemu dziecka – w okresie 52 tygodni – do 71 tygodnie w zależności od liczby urodzonych dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia lub objęcia opieką. Z pomocy mogą skorzystać rodzice, którzy nie mają prawa do pobierania zasiłku macierzyńskiego (osoby bezrobotne, studenci, osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne (umowy o dzieło). Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia porodu lub objęcia opieką. Wysokość świadczenia – 1000 zł miesięcznie. **W 2018 r. świadczenie rodzicielskie wypłaciliśmy w ilości 340 świadczeń na łączną kwotę 303.006,31 zł.**

Ponadto w 2018 r. realizowaliśmy ustawę o wypłacie zasiłków dla opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego – 205 świadczeń - łącznie 103.911,90 zł.

Jednorazowe świadczenie w wys. 4000 zł - ustawa „Za życiem” – 2 osoby – łącznie 8000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na dochód, na dziecko posiadające zaświadczenie lekarskie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu lub nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

V. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z 7 września 2007 r. zastąpiła zaliczkę alimentacyjną świadczeniami z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej (tj. osoba uprawniona do alimentów od rodzica, jeżeli ich egzekucja okazała się bezskuteczna) do ukończenia 18 lat lub 25 w przypadku kontynuowania nauki, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości zasądzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

I tak w roku ubiegłym świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 91 rodzinom na łączną kwotę 608.334,26 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. I tak:

- 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,

- pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Uzyskane przez organ właściwy wierzyciela dochody, przeznacza się w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w roku ubiegłym wyniosły 266.097,93 zł z czego:

- odsetki – 134.883,62 zł
- dochody budżetu państwa 78.728,59 zł,
- dochody naszej gminy 52.485,72 zł.

VI. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”.

Świadczenie wychowawcze z Programu „Rodzina 500+” – przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Na pierwsze dziecko świadczenie przysługuje pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (800 zł na osobę w rodzinie i 1200 zł na osobę w rodzinie, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne). Na drugie i kolejne dziecko świadczenie przysługuje bez względu na dochód.

W 2018 r. świadczenie wychowawcze wypłaciliśmy w ilości 13789 świadczeń (1.329 dzieci) na łączną kwotę 6.870.292,81 zł.

VII. Program rządowy „Dobry start” – Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Wsparcie przysługuje niezależnie od posiadanego dochodu.

W 2018 r. wypłaciliśmy 1364 świadczenia na łączną kwotę 409.200 zł.

MOPS ma również obowiązek opłacać składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów. W 2018 r. z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe wydatkowaliśmy kwotę 402.784 zł (1182 świadczenia). Natomiast z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne wydatkowano kwotę 73.000 zł (700 świadczeń).

VII. SPRAWY ADMINISTRACYJNE I GOSPODARCZE.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie dysponuje następującymi obiektami:

- budynek administracyjno-biurowy o powierzchni 304 m²,
- budynek noclegowni o powierzchni 133 m²,
- budynek świetlicy ul. Słowackiego 3B o powierzchni ok.110 m².

W roku 2018 przeprowadzono: poprawa ścian zewnętrznych Noclegowni MOPS oraz niezbędne naprawy.

W trakcie roku zakupiono niezbędne wyposażenie biur oraz oprogramowanie i sprzęt komputerowy.

VIII. INNE ZADANIA

1. Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Człuchowa z dnia 21 marca 2011 r. zgodnie z art. 9a pkt 9 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny działa poprzez tzw. grupy robocze, których prace prowadzone są w zależności od potrzeb oraz przeprowadzonych interwencji „Niebieskiej Karty”.

W 2018 r. założono 22 niebieskie karty (20 kart – Policja, 2 – MOPS). Odbyło się 5 spotkań Zespołu oraz 158 spotkań grup roboczych.

2. Realizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach realizacji ustawy w roku 2018 podjęto następujące działania:

- 1) opłacano koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) zatrudniono asystentki rodziny w wymiarze 2 etatów w zadaniowym systemie pracy w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Asystent rodziny”, finansowanego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej,
- 3) prowadzono świetlicę dla dzieci i młodzieży – placówkę wsparcia dziennego MOPS – zadanie realizowane wspólnie z MKRPA.

Łączny koszt zadania w 2018 r. wyniósł 218.162,56 zł (w tym: środki własne 176.739,56 zł oraz środki z budżetu państwa 41.423 zł).

Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za rok 2018.

3. Realizacja Programu Aktywizacji i Integracji Seniorów Miasta Człuchowa na lata 2015 – 2020.

Utworzenie Centrum Aktywności i Integracji Seniorów, powołanie koordynatora, powołanie Miejskiej Rady Seniorów. Prowadzenie bieżącej współpracy z Klubami Seniora: wspólne organizowanie imprez, wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla szefów klubów. Obsługa administracyjno-organizacyjna Miejskiej Rady Seniorów. Poradnictwo prawne dla seniorów.

Sprawozdanie z działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Człuchowie - semestr pierwszy (marzec 2018r. - październik 2018r.)

Uchwałą Nr XXXVII.260.2018r. Rady Miejskiej w Człuchowie z dnia 7 marca 2018r. w sprawie utworzenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Człuchowie, z dniem 15 marca 2018r. został utworzony Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Człuchowie, w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie.

Pierwszy semestr obejmował okres od marca 2018r. do października 2018r. W tym czasie zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku Człuchowie były realizowane dzięki współpracy z Akademią Pomorską w Słupsku, w ramach projektu "Akademia Seniora Aktywnego".

Zgodnie z przyjętym Regulaminem organizacyjnym - UTW w Człuchowie liczy do 100 słuchaczy, którzy są mieszkańcami Człuchowa. Do grona słuchaczy mogą kandydować emeryci, renciści, którzy ukończyli 50 rok życia w roku kalendarzowym, w którym zgłosili się do UTW.

Deklarację przystąpienia do UTW złożyło 100 osób, następnie w ciągu semestru 7 osób złożyło rezygnację z uczestnictwa w UTW. W wyniku rosnącego zainteresowania udziałem w zajęciach została stworzona lista rezerwowa, z której 5 osób złożyło deklarację przystąpienia do UTW i zostało wpisanych na listę słuchaczy. Ogólna liczba słuchaczy UTW w Człuchowie na dzień zakończenia pierwszego semestru (31 październik 2018r) wynosi 98 osób. Kandydaci na słuchaczy UTW nadal są wpisywani na listę rezerwową.

W ramach pierwszego semestru zostało zrealizowanych 15 zajęć, które odbywały się w Człuchowie oraz w Słupsku. propagowały one zarówno naukę, jak i kulturę:

- 1 warsztat,
- 2 spektakle,
- 1 koncert pianistyczny,
- 1 wycieczka (do Torunia),
- 2 wyjazdy studyjne (do Słupska),
- 2 laboratoria (Akademia Pomorska w Słupsku),
- 9 wykładów (1 w Słupsku i 8 w Człuchowie).

Słuchacze brali bardzo aktywny udział we wszystkich proponowanych działaniach. Zapewnienie odpowiednio wysokiego poziomu realizowanych zajęć zwiększyło zaangażowanie seniorów i aktywizowało ich intelektualnie. Ponadto pozwoliło ciekawie i twórczo spędzić czas wolny. Udział w zajęciach:

- 1 osoba osiągnęła 100% frekwencję,
- 9 osób wzięło 14 razy udział w zajęciach,
- 5 osób wzięło 13 razy udział w zajęciach,
- 12 osób wzięło 12 razy udział w zajęciach,
- 10 osób wzięło 11 razy udział w zajęciach,
- 6 osób wzięło 10 razy udział w zajęciach
- 11 osób wzięło 9 razy udział w zajęciach,
- 7 osób wzięło 8 razy udział w zajęciach,
- 8 osób wzięło 7 razy udział w zajęciach,
- 5 osób wzięło 6 razy udział w zajęciach,
- 5 osób wzięło 5 razy udział w zajęciach,

- 4 osoby wzięło 4 razy udział w zajęciach,
- 10 osób wzięło 3 razy udział w zajęciach,
- 1 osoba wzięła 2 razy udział w zajęciach.

4 osoby nie spełniły wymogów określonych w Regulaminie tzn. nie wzięły udziału w zajęciach przynajmniej 2 razy.

Konsekwencją prowadzonych działań w ramach UTW jest nieustannie rosnące zainteresowanie udziałem w zajęciach. Zatem zasadne staje się podjęcie działań, które pozwolą nadal wszechstronnie aktywizować osoby starsze, rozwijać ich ciekawość poznawczą, pasję i zainteresowania. Przybliżyć im osiągnięcia nauki, a także zwiększyć ogólną wiedzę. Kluczowym elementem jest współpraca z uczelniami, które prowadzą działalność na poziomie akademickim i udzielają wsparcia merytorycznego.

W listopadzie 2018 r. rozpoczął się drugi semestr UTW. W tym celu został opracowany harmonogram na semestr II (od listopada 2018r. do lutego 2018r.), w którym uwzględniono współpracę z Akademią Pomorską w Słupsku oraz Akademią Marynarki Wojennej w Gdyni.

ZAKOŃCZENIE

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w Człuchowie zamieszkiwało łącznie (zameldowanych na stałe 13.270 osoby i czasowo 493 osób) 13.763 mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2018 r. udzielił wsparcia:

- w ramach pomocy społecznej 397 osobom i rodzinom, w których żyły 652 osoby. Wsparcie systemem pomocy społecznej objęło 4,7 % mieszkańców Człuchowa,
- w ramach świadczeń rodzinnych wsparcie otrzymało 1856 osób i rodzin, w których żyło ok. 4120 osób. Wsparcie systemem świadczeń rodzinnych objęło 30% mieszkańców Człuchowa.

Na realizację wszystkich zadań wydatkowano łącznie 17.685.435,58 zł , w tym:

1) ze środków budżetu miasta	2.286.735,21 zł
2) z budżetu państwa	15.398.700,37 zł

Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

I. Nadal jednym z najbardziej narastających problemów jest konieczność zapewnienia całodobowej opieki osobom, które z różnych przyczyn takiej opieki wymagają. Poniżej przedstawiam wydatki związane z ponoszeniem odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej:

- w roku 2005 był to koszt 12.830,17 zł (2osoby),
- w roku 2006 był to koszt 32.331 zł (2osoby),
- w roku 2007 był to koszt 51.934,74 zł (4 osoby)
- w roku 2008 był to koszt 71.935,96 zł (5 osób),
- w roku 2009 był to koszt 93.031,29 zł (6 osób),
- w roku 2010 był to koszt 107.167,74 zł (5 osób),
- w roku 2011 był to koszt 150.694,16 zł (7osób),
- w roku 2012 był to koszt 204.321,46 zł (9 osób),
- w roku 2013 był to koszt 199.911,94 zł (9 osób),

- w roku 2014 był to koszt 174.274,70 zł (7osób),
- w roku 2015 był to koszt 161.887,34 zł (7osób),
- w roku 2016 był to koszt 222.921,15 zł (8osób),
- w roku 2017 był to koszt 258.260,99 zł (9 osób),
- w roku 2018 był to koszt 295.064,71 zł (9 osób).

Z rozeznania pracowników socjalnych wynika, że w najbliższych latach będzie wzrastało zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Należy podkreślić, że praktycznie co rok wzrasta odpłatność za DPS, która ustalana jest na podstawie faktycznych kosztów utrzymania i prowadzenia domu.

Obecnie pełna miesięczna odpłatność za pobyt w DPS kształtuje się w granicach 3.900-4.500 zł. Nadmieniam, że skierowanie w domu pomocy społecznej jest tą formą pomocy, po którą sięgamy dopiero w ostateczności.

Zgodnie z obecnym stanem prawnym rozwiązaniem tego problemu mogłoby być:

- rozszerzenie oferty pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o mieszkania chronione. Zgodnie z art.53 ustawy o pomocy społecznej – osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy – może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym,
- utworzenie i prowadzenie Dziennego Domu Pomocy, który może stanowić ciekawą alternatywę dla DPS. Jest to środek wsparcia dziennego, w którym jednak mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Przeznaczony jest dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dzienny Dom Pomocy, obok pomocy w formie usług opiekuńczych, powinien zapewnić również jeden posiłek dziennie oraz niezbędną opiekę lekarską.

II. Analiza lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Na podstawie art. 16a ustawy o pomocy społecznej gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej:

- zasoby, o których mowa, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący,

- ocena natomiast obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia Radzie Gminy powyższą ocenę, która następnie wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

W związku z powyższym w terminie do 30 kwietnia br. zostanie opracowana i przedstawiona Radzie Miejskiej ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2018.

E.Osinska